

Fødevarestyrelsen
4. oktober 2006
J. nr. 2006-20-261-00915

**Tale til samråd d. 4. oktober 2006 i Folketingets udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri om spørgsmål CD-CH
(Kontrol – Tannis - Thulin)**

- CD Vil ministeren redegøre for, hvem der har ansvaret for, at kontrollen med kødvirksomheder som Tannis og Thulin reelt har været ikke-eksisterende?
- CE Hvorfor har ministeren ikke tidligere grebet ind og sikret, at virksomheder som Tannis og Thulin blev kontrolleret i overensstemmelse med reglerne.
- CF Hvordan vil ministeren sikre, at kontrollen af kødvirksomheder som Tannis og Thulin bliver gennemført effektivt uden det fører til, at andre områder af fødevarekontrollen i praksis bliver nedprioriteret?
- CG Vil ministeren uddybe rapporten fra Revisionsenheden, om kontrollen med Tannis og Thulin, jf. FLF alm. del – bilag 644, og redegøre for hvilke lignende problemer der måtte findes i tilsvarende virksomheder?
- CH Finder ministeren, at de initiativer, der sættes i værk ifølge aftalen fra marts 2006 med Dansk Folkeparti, kunne have forhindret de skandaler, der har været konstateret hos Tannis og Thulin?

Indledning

Jeg tog i foråret initiativ til, at der blev gennemført en undersøgelse af sagsforløbet i de to sager om Tannis Food og Thulin Kød Engros. Det var vigtigt at få afdækket, hvordan virksomhederne var kontrolleret, så vi ud fra de erfaringer kan forbedre kontrollen.

Revisionsenhedens rapport om Fødevarestyrelsens kontrol med Tannis og Thulin m.fl. blev offentliggjort for nogle uger siden, og jeg er glad for, at jeg får lejlighed til at kommentere rapporten og de tiltag, der er igangsat.

Ansvar for manglende kontrol af Tannis og Thulin

Med hensyn til den manglende kontrol af Tannis og Thulin vil jeg indledningsvis nævne, at det ligger tilbage i 2004 og tidligere.

Tannis bestod af to virksomheder, nemlig Tannis Food, en kontorvirksomhed i Hirtshals, og Tannis Frost i Korsør, som var ejet af Tannis Food.

Tannis Food blev ikke kontrolleret i årene 2000, 2001 og 2004, og kontrolafdeling Aalborg har oplyst, at det skyldes, at Tannis Food var en kontorvirksomhed, hvor der ikke blev oplagret fødevarer. Indtil 2006 har kontrolafdelingen prioriteret kontrollen med kontorvirksomheder forholdsvis lavt til

fordel for kontrol med virksomheder med tilvirkning og opbevaring af fødevarer. Tannis Frost i Korsør havde daglig kontrol på dage med produktion.

Thulin Kød Engros blev ikke kontrolleret i årene 2001 til og med 2003, fordi virksomheden ved en fejl ikke blev overført til et nyt virksomhedsregister i forbindelse med, at der blev indført et nyt journalsystem i 2002.

Fødevarestyrelsen har således ansvaret for den manglende kontrol i tidligere år hos Tannis og Thulin. Som jeg vil komme ind på senere, er der nu rettet op på systemet.

Hvorfor ikke sikret tidligere, at virksomheder som Tannis og Thulin blev kontrolleret alle år

Når der ikke er grebet ind tidligere for at sikre, at virksomheder som Tannis og Thulin blev kontrolleret, skyldes det, at styringen har fokuseret på det samlede antal tilsyn og ikke i tilstrækkelig grad på, hvorvidt alle virksomheder har fået det årlige besøg, de skulle.

Hvordan sikre, at andre områder ikke nedprioriteres

Hvordan kan vi så sikre, at kontrollen af kødvirksomheder som Tannis og Thulin bliver gennemført effektivt, uden at det fører til, at andre områder af

fødevarerkontrollen i praksis bliver nedprioriteret.

Engrosvirksomhederne skal betale for kontrolbesøg, så udgifterne ved at kontrollere flere af disse virksomheder som led i den almindelige kontrol vil blive dækket. Kontrol af flere engrosvirksomheder hvert år bør derfor alt andet lige ikke påvirke kontrollen i detailledet, forudsat at det er muligt at få ansat det nødvendige antal kvalificerede medarbejdere.

Vi har også som led i nul-toleranceplanen igangsat flere nye kontrolinitiativer.

Den særlige enhed, vil foretage en speciel grundig kontrol af nogle virksomheders regnskaber og dokumenter, bl.a. for at modvirke salg af for gammelt kød og overtrædelse af sporbarhedsreglerne. Der er givet en permanent særbevilling til dækning af udgifterne for den særlige enhed.

Hvis en virksomhed har overtrådt reglerne og har fået en sanktion i form af et påbud, forbud, bødeforlæg eller politianmeldelse, har fødevareregionerne fået udvidet muligheden for at følge op med et eller flere ekstraordinære kontrolbesøg. Virksomheden skal selv betale disse besøg.

Hvis en virksomhed vil starte igen efter at have fået frataget sin autorisation eller registrering, og fødevareregionen har

dårlige erfaringer med virksomheden, kan virksomheden sættes under skærpet kontrol. Det betyder, at den får ekstra kontrolbesøg i en periode. Det skal virksomhederne også selv betale for.

Det indgår også i nultoleranceplanen at regionerne skal anvende en konsekvent bødesanktionering på udvalgte områder og det betyder, at alle overtrædelser, der ikke er rene bagateller, skal straffes med bøde.

Herudover fremsætter jeg i denne uge et lovforslag til ændring af fødevarerloven og næringsloven.

Der vil blive foreslået højere bøder, og at engrosvirksomheder også skal omfattes af næringsbrevsordningen. Personer, der gentagne gange eller alvorligt overtræder reglerne, kan så fratages retten til at drive fødevareraktivitet i en årrække. I særlige tilfælde, fx hvor der er overhængende risiko for fødevarerikkerheden, skal Fødevarestyrelsen kunne inddrage næringsbrevet administrativt. Det foreslås også, at Familie- og Forbrugerministeren skal kunne indhente oplysninger hos andre myndigheder fx SKAT for at finde de virksomheder, som både snyder i skat og overtræder fødevarerlovgevingen.

Der er sikret finansiering af de nævnte initiativer af relevans for kontrollen med

kødvirksomheder som for eksempel Tannis og Thulin.

*Problemer påpeget i
revisionsrapporten*

Jeg er også blevet bedt om at uddybe rapporten fra revisionsenheden om kontrollen med Tannis og Thulin og redegøre for, hvilke lignende problemer, der måtte findes i tilsvarende virksomheder.

Revisionsrapporten rejser et antal kritikpunkter, hvor langt de fleste punkter tidligere har været fremme i forbindelse med forårets sager om gammelt kød.

I rapporten peges bl.a. på, at Fødevarestyrelsens rutinemæssige kontrol med Tannis og Thulin ikke har været tilstrækkelig effektiv. Virksomhederne fik ikke kontrolbesøg i flere år, og kontrollen med mærkning og holdbarhed var mangelfuld. Fødevareregionernes opfølgning på indskærper har også været mangelfuld.

Rapporten peger også på, at Fødevarestyrelsen har en særlig udfordring med at kontrollere kontorvirksomheder, som Thulin og Tannis, der ikke selv forarbejder eller oplagrer fødevarer.

*Lignende problemer i
tilsvarende virksomheder*

Der er fundet problemer i andre virksomheder i kølvandet på Thulinsagen, som det også har været fremme i pressen. I samrådet d. 30. august 2006 redegjorde jeg for sager om datofusk i kødvirksomheder. Tidligere i dag har jeg også redegjort for sagen om gammelt kyllingekød fra Tyskland, hvor det tyder på, at noget af kødet er gået til Danmark, men hvor det ikke har været muligt at opspore det.

Der vil formentlig blive fundet og offentliggjort flere sager i den kommende tid bl.a. på grund af den særlige enheds arbejde.

Igangsatte initiativer

Allerede efter Thulin sagen i foråret tog jeg en lang række initiativer for at løse de konstaterede problemer, som også nævnes i revisionsrapporten.

Jeg redegjorde for mange af disse initiativer i et samråd d. 29. marts 2006. Jeg vil nævne igen, at Fødevarestyrelsen dels fulgte op på Thulin sagen og dels har strammet op på forskellige procedurer, herunder den løbende opfølgning. Det er bl.a. præciseret, at alle virksomheder fremover skal have mindst 1 tilsyn om året, med mindre virksomheden har en tilsynsfrekvens på 0,5 om året. Der er desuden udsendt supplerende retningslinier for borgerhenvendelser.

Fødevarestyrelsen har nu i forbindelse med revisionsrapporten om Tannis og Thulin oplyst, at der fremover vil blive fokuseret særligt på kontorvirksomheder og de lagre, de benytter. Det forventes også, at den særlige enhed vil medvirke til en styrket koordination mellem kontrolafdelingerne i forbindelse med undersøgelser af vareflows mellem forskellige lagre og virksomheder.

Fødevarestyrelsen vil også have særlig fokus på, at fødevarekontrollørerne kommer hele vejen rundt. Det skal sikre, at alle relevante lovgivningsområder, herunder også mærkning og holdbarhed, kontrolleres jævnligt.

Yderligere tiltag

Der er herudover igangsat en lang række tiltag for at mindske tilfældene af fusk i fremtiden og for at forbedre kontrollen.

Hindre nye sager

Jeg kan ikke garantere, at der ikke kommer nye sager som Tannis og Thulin. Der vil desværre nok altid være nogle brådne kar, der ikke overholder reglerne og bevidst svindler både i Danmark og udlandet.

Jeg hæfter mig dog ved, at Fødevarekontroludvalget i Revisionsenhedens rapport erklærer sig tilfreds de tiltag, som jeg har iværksat på baggrund af sagerne. Fødevarekontroludvalget mener, at tiltagene vil gøre Fødevarestyrelsen bedre til at behandle denne type sager og forventer

ydermere, at tiltagene vil have en præventiv effekt.

Konklusion

De sager, vi har set i relation til Tannis og Thulin, har været ubehagelige, og det er godt, der er igangsat en række ting, der skal modvirke nye tilfælde. Der er således allerede strammet op på en hel række områder indenfor kontrol og sanktioner, og flere muligheder kommer til i de kommende måneder bl.a. i lovforslaget.

Jeg tror, vi med de mange tiltag kan forebygge en del svindel. De skrappe sanktioner skal afskrække plattenslagerne. Med oprettelsen af den særlige enhed kan vi forvente flere sager i den kommende tid. Der vil i samarbejde med politiet blive slået hårdt ned på svindel. Samlet må det give en god præventiv effekt.

Man kan aldrig helt undgå, at nogen vil forsøge at omgå reglerne, men jeg er overbevist om, at den præventive effekt af de mange initiativer giver en væsentlig større mulighed for at begrænse svindel svarende til det, der forekom hos Tannis og Thulin.